

ADAM DURAK SDB

MARYJA, MATKA ODKUPICIELA,
WSPOMOŻYCIELKA TRZECIEGO MILENIUM
III Międzynarodowy Kongres Maryi Wspomożycielki
w Sewilli 27-29 XII 1999

WPROWADZENIE

U progu Roku Jubileuszowego, w dniach od 27–29 grudnia 1999 r., odbywał się III Międzynarodowy Kongres Maryi Wspomożycielki, pod hasłem: „Maryja, Matka Odkupiciela, Wspomożycielka Trzeciego Tysiąclecia” (Maria, la Madre del Redentor, Auxiliadora del Tercer Milenio). Na Kongres przybyło ponad 900 uczestników z 26 krajów, w tym między innymi z takich odległych krajów jak Boliwia, Japonia, Kolumbia, Meksyk, Paragwaj, Wenezuela, a także dwóch salezjanów z Polski (ks. Adam Durak i ks. Janusz Zdolski). Ponad 80% uczestników to osoby świeckie. Wśród osobistości przybyłych na Kongres należy odnotować kard. Antonio Maria Javierre z Watykanu, reprezentacje najwyższych władz Zgromadzenia Salezjańskiego i Córek Maryi Wspomożycielki z Rzymu, arcybiskupa Sewilli Carlos Amigo Vallejo, bpa Miquel Arsurmendi, wielu salezjańskich Inspektorów i Inspektorek, władze regionalne i miejskie Andaluzji i innych. Organizatorem tych Międzynarodowych Kongresów Maryi Wspomożycielki jest Asociacion de Maria Auxiliadora – Stowarzyszenie Maryi Wspomożycielki (ADMA)¹.

---

¹ Pierwszy Międzynarodowy Kongres Maryi Wspomożycielki odbył się w Turynie na Valdocco, w dniach od 8–11 lipca 1988, pod hasłem: „Maria Auxiliadora, en la mision de Don Bosco”; (ponad 1000 uczestników z 15 krajów). Drugi Kongres odbył się w Boliwii w Cochabamba, w dniach od 27–29 grudnia 1995, pod hasłem: „Maria, la Mujer Nueva, en la historia de la Evangelizacion”; (ponad 2000 uczestników z 17 krajów).

Na prace III Międzynarodowego Kongresu Maryi Wspomożycielki w Sewilli, składały się referaty naukowe, prace w grupach na tzw. Seminariach, celebracje liturgiczne i imprezy towarzyszące (koncert kolęd, film, wieczór andaluzyjskich tańców² i pieśni, teatr młodzieżowy w hołdzie Wspomożycielce³). Z racji oczywistych pragnę skupić się tu jedynie nad wygłoszonymi podczas Kongresu referatami i tematami zaproponowanymi do dyskusji. Omówię je tu w kolejności wygłoszenia.

1. „MARYJA, MATKA ODKUPICIELA, PROTOTYPEM WSPÓŁPRACY Z BOGIEM”

Pierwszy referat, pt. „Maria, Madre del Redentor, prototipo de colaboración con Dios”, wygłosił ks. Antonio Escudero Cabello SDB, profesor Papieskiego Uniwersytetu Salezjańskiego w Rzymie. Podzielił on swój referat na sześć części. Najpierw, nawiązując do historii życia całego Kościoła, Autor przywołuje niezwykle nabożeństwo wiernego ludu do Matki Bożej. Dla ukazania jej wspólnotwórczej, zbawczej roli wskazuje na studiowane przez znamienitych autorów spotkania z Maryją w Biblii⁴. Na tle tej szerokiej panoramy, ks. Profesor starał się przybliżyć uczestnikom Kongresu, co chce powiedzieć przez wyrażenie, że Maryja „współpracuje” z Bogiem i dla nas staje się przykładem do naśladowania.

Następnie A. Escudero Cabello ukazał współpracę Maryi z Bogiem na podstawie wybranych dokumentów Kościoła. Jako wykładnię Magisterium wziął pod uwagę trzy dokumenty: Konstytucję dogmatyczną *Lumen Gentium* (21 listopada 1964); Adhortację apostolską Pawła VI, *Marialis Cultus* (2 lutego 1974); oraz Encyklikę Jana Pawła II, *Redemptoris Mater* (25 marca 1987). W *Lumen Gentium* Autor referatu podkreślił przede wszystkim treści rozdz. VIII, odnoszące się współpracy Maryi w relacji do Chrystusa i do Kościoła. Zwrócił On tu uwagę na takie tytuły Maryi jak: Matka, Wspomożycielka, Pośredniczka, nieustannie współpracująca dzięki niezwyklej wierze i miłości w odradzaniu człowieka do nowego życia i zabiegająca o jego zbawienie⁵. Przy omawianiu adhortacji *Marialis Cultus*,

² W Utrerze (50 km od Sewilli) znajduje się jedyna szkoła tańców andaluzyjskich. Uczestnicy Kongresu mogli podziwiać tańce w wykonaniu uczniów i profesjonalistów.

³ Tekst „Hołdu Wspomożycielce” napisany został przez znanego w Hiszpanii poetę, wychowanka Szkoły salezjańskiej.

⁴ Chodzi tu np. o znaną nam scenę zwiastowania, nawiedzenia św. Elżbiety i inne. Kilkakrotnie Autor powołuje się tu na klasyczne opracowanie P. Calderon de la Barca, *El Dia mayor de los dias i La Primer Flor del Carmelo*, w: *Obras Completas*, III, Madrid 1952.

⁵ Zob. niektóre studia wskazane przez Autora: R. Casasnovas Cortes, *El titulo Auxiliadora de los cristianos en los textos y en las actas del Concilio Vaticano II*, w: F. Bergamelli, M. Cimoso (red.), *Virgo Fidelis, Miscellanea di studi mariani in onore di Don Domenico Beretto*

ks. Escudero podkreślił, że we wszystkich celebracjach maryjnych zawsze chodzi o celebrację Misterium zbawienia. Maryja bowiem sytuuje się na skrzyżowaniu Starego i Nowego Przymierza, które jest zarazem meta jak i punktem wyjścia. Jej obecność w pełni czasów, udoskonala wiarę Ludu Bożego i pobudza go do jej intensywniejszego przeżywania. Adhortacja *Marialis Cultus* jest zatem dla uczestników tego Kongresu szczególnie ważnym dokumentem, gdyż zawiera ukierunkowania praktyczne pobożności maryjnej, istotne dla życia całego Kościoła. Proporcjonalnie dużo czasu Autor referatu poświęcił na przedstawienie zasadniczych treści encykliki *Redemptoris Mater*, w tym na wyakcentowanie tematu wiary Maryi, dzięki której Ojciec Niebieski, mógł powierzyć w historii ludzkości tylko Jej, tak odpowiedzialną misję. Stąd z Maryją wiążą się wszystkie treści chrystologiczne i eklezjalne⁶.

W trzeciej części referatu, Autor bazując przede wszystkim na tekstach skrupтурystycznych omówił identyczność Maryi jako kobiety i matki. Uzupełnił te treści o naukę Kościoła na temat Niepokalanego Poczęcia⁷. W podsumowaniu tej części stwierdził, że Maryja jest kobietą uformowaną przez Boga, która jak nikt inny potrafi Boga szukać i z Nim dialogować. Jest kobietą i matką autentycznie wolną, dlatego też zdolną nie tylko do spotkania Boga, ale do owocnej i niekończącej się współpracy według Jego woli.

Przedłużenie tematu z trzeciej części referatu znajdujemy w kolejnej, zatytułowanej: „Współpraca Maryi: Spotkanie z Bogiem”. Ks. Escudero przedstawił tu trynitarny wymiar tego spotkania, zawsze ubogacony odpowiednimi tekstami Pisma św. Najpierw referat ukazuje Maryję i Ojca. Ta, która wysławia Boga za „wielkie rzeczy” staje się dla człowieka poprzez życie wyrazem Bożego miłosierdzia, zarówno tego otrzymanego, jak i tego zaakceptowanego i przekazanego dalej. Dlatego Ona pojawia się zawsze na horyzoncie miłosierdzia jako punkt wyjściowy. Dlatego Maryja w swojej współpracy przypomina, że nie ma rzeczy niemożliwych u Boga i ukazuje wszystkim miłosierdzie Ojca i Jego dobroć. W relacji Maryja i Syn, widzimy Ją jako Matkę, przedstawiającą Bogu swego Syna, Słowo Wcielo-

---

SDB, = „Biblioteca Ephemerides Liturgicae Subsidia” 43(1988) s. 397-434; J. Esquerda Bifet, *La maternidad espiritual de Maria en el Capitulo VIII de la Costitucion sobre la Iglesia del Vaticano II*, „Ephemerides Mariologicae” 16(1966) s. 95-138; i inne.

⁶ Referent uważa, że encyklikę streszczają następujące jej słowa: „Kościół przeto w całym swoim życiu zachowuje z Bogarodzicą więź, która obejmuje w tajemnicy zbawczej przeszłość, teraźniejszość i przyszłość, i czci Ją jako Matkę duchową ludzkości i Orędowniczkę łaski” (RM 47).

⁷ Autor posłużył się tu studium: J. Alfaro, *La formula definitiva de la Inmaculada Concepcion*, w: *Virgo Immaculada. Acta congressus mariologici-mariani Romae, anno 1954 celebrati*, II, Romae 1956, s. 201-276.

ne. Wiąże się z tym całe Jej macierzyńskie doświadczenie, które dla życia Kościoła ma ogromne znaczenie. W tym spotkaniu Maryi z Bogiem szczególną rolę odgrywa Duch Święty. Autor referatu, sięgając do Konstytucji *Munificentissimus Deus* oraz do S. Ildefonsa z rodzimego Toledo przypomina, że jest to ten sam Duch Święty, w którym wołamy: „Abba, Ojciec”. Dzięki któremu „Słowo Ciałem się stało”. To właśnie Jego mocą zmartwychwstaje Jezus Chrystus i zostaje wzięta do chwały Ojca, Matka Jezusa i nasza, Maryja⁸.

W ostatniej części referatu, prof. Escudero przedstawia współpracę Maryi jako spotkanie ludźmi w Kościele. Zaznacza On, że każdy człowiek jest osobą niepowtarzalną, tworzącą wspólnotę ludzką i wspólnotę wierzących. Spotkanie z Maryją ułatwia mu spotkanie ze wspaniałomyślnością Boga, jaką żywi On do całej rodziny ludzkiej. Co więcej, Maryja staje się w pewnym sensie odpowiedzią ludzkości na wezwanie Boże, a Ojciec w Jej głosie rozpoznaje głos swego Ludu. Całe życie Kościoła ogarnięte jest miłością kochającego Ojca. Miłość zaś Matki, odnajdujemy najpełniej w Jej Synu, Jezusie Chrystusie. Autor referatu przytacza tu słowa Jana Pawła II: „...Na drodze takiej współpracy z dziełem Syna Odkupiciela, samo macierzyństwo Maryi ulegało jakby swoistemu przeobrażeniu, wypełniając się coraz bardziej «zarliwą miłością» do wszystkich, do których posłannictwo Chrystusa było zwrócone”⁹.

W zakończeniu ks. Escudero stwierdził, że Kościół w Maryi odnajduje znaki prawdziwej współpracy z Bogiem. Zasada się ona przede wszystkim na żywej, intensywnej i osobistej relacji z Bogiem, prowadzącej do prawdziwego zjednoczenia i miłości. Maryja, ofiarując Bogu całe swoje życie odkryła Jego Oblicze i odkryła swoją identyczność. Jej doświadczenie współpracy z Bogiem jest „drogą” dla wszystkich ludzi.

Treści referatu stały się podstawą do dyskusji w czasie Seminarium, podzielonego na przeszło 45 grup. Zastanawiano się między innymi nad tym: Jak wpatrzeni w postać Maryi, możemy współpracować z Bogiem i jakie pola pracy dzisiaj, najbardziej wymagają Zbawienia? Jak współpracować z Bogiem dzisiaj, by pozyskać dla Niego młodzież i rodzinę? Jak przygotować się do przeżywania Eucharystii dzisiaj, jako źródła i początku chrześcijańskiego kompromisu w naszych społecznościach?

---

⁸ Dokumenty, do których odnosił się Autor: Pius XII, *Munificentissimus Deus*, AAS 42(1950) s. 770 (Konst. Z dnia 1 list.1950 r.); S. Ildefonso de Toledo, *De virginitate perpetua Sanctae Mariae*, c.12, PL 96, 106.

⁹ *Redemptoris Mater*, n.39.

2. „MARYJA, MATKA ODKUPICIELA, MISTRZYNI RODZINY SALEZJAŃSKIEJ NA TRZECIE MILLENIUM”

Drugi referat na III Międzynarodowym Kongresie Maryi Wspomożycielki w Sewilli, wygłosiła s. Esther Posada Camacho FMA, profesor Wydziału nauk społecznych i informacji „Auxilium”, z Rzymu. Referat jest biblijno-pastoralną próbą odczytania Ewangelii według św. Jana, 2,2-12. Wybór tego tekstu tłumaczy fakt, że jest on przeznaczony na największą uroczystość Rodziny Salezjańskiej, tj. Najświętszej Maryi Panny Wspomożycielki Wiernych. Racje teologiczne, historyczne i celebratywne, pozwalają go zatem odczytać w kluczu salezjańskim. Oprócz wstępu i zakończenia, referat został podzielony na trzy części. W pierwszej części, prof. Pasada Camacho nawiązała do Maryi, Matki Odkupiciela i Mistrzyni, oraz bardzo bogatego kontekstu „stągwi w Kanie”. Zaraz na początku Referentka podkreśla, że chociaż rola Maryi nie jest w tym wydarzeniu bez znaczenia, to w centrum stale znajduje się Jezus. Ona jest obecna przede wszystkim na początku, zatroskana by wszystko dobrze, ale dyskretnie przygotować, zachowując szacunek dla reguł życia rodzinnego. Stąd, można powiedzieć, kiedy przychodzi Jezus, wszystko może realizować się bez przeszkód¹⁰.

W drugiej części s. Pasada mówiła o Maryi jako „Archetypie «Prewencji»”. Zaznaczyła na początku, że słowo „prewencja” (zapobieganie) w świetle życia i działalności Księdza Bosko, należy tu rozumieć jako „miłość uprzedzająca”, która dopomaga ludzkości w nadziei zbawienia, szczególnie młodzieży. Uczestnicząc w świętowaniu, Maryja jako dobra Matka myśli także o tych, którzy nie uczestniczą w uczcie weselnej. W rozumieniu salezjańskim, celowo staje wśród młodzieży, która nie została zaproszona na Ucztę, albo nie umiała tego zaproszenia odczytać. A więc, jako Matka zapobiegliwa i gotowa do służby, staje nade wszystko wśród młodzieży zaniedbanej i opuszczonej. Doświadczając sama czym jest jedność z Jej Synem, troszczy się o to, by i ta młodzież mogła skosztować „dobrego wina”, które przygotował Jezus. Udział w tym „winie” i w przymierzu z Jezusem, otwiera bowiem drogę do radości i perspektywę nowego życia. Maryja jest więc w pierwszej linii wśród tych, co trudzą się przy stągwiach, a poprzez postawę „uczennicy”, która zapobiegliwą miłością, przyczynia się do zbawienia ludzi, szczególnie młodzieży, uczy każdego z nas wiernego wypełniania życiowej misji.

Trzecią część swojego referatu, s. Esther Posada zatytułowała: „Trzecie Milenium: Proroctwo Nowego Wina”. Siostra rozpoczęła tę część obszernym cyta-

¹⁰ W komentarzu Autorka wykorzystuje opracowania: E. Tognocciu, *Las bodas de Cana, nueva alianza nupcial entre Dios y la humanidad*, Asis 1991; G. Zevim, *Presencia y papel de Maria en las bodas mesianicas (Gv 2,1-12) en la lectura de Juan Pablo II*, „Marianum” 50(1988) s. 347-365, i inne.

tem z Listu apostołskiego Jana Pawła II, *Tertio millennio adveniente*¹¹, by stwierdzić, że przeżywamy obecnie nowość trzeciego tysiąclecia chrześcijaństwa. Maryja poprzez swoją matczyną troskę w Kanie Galilejskiej wskazuje nam wielką nowość: uczniowie muszą zacząć wierzyć: „nowe wino w nowe bukłaki”. Nadeszła bowiem „godzina” Jezusa, który komunikuje ludzkości wielką nowość: „nowe wino”. Jezus wprowadza nas w nową historię, na prawdziwie radosną ucztę. Wino w Kanie jest więc symbolem nowego Przymierza z Bogiem, które wiedzie do odkupieńczej Krwi Chrystusa, bez której nie ma nowości życia, a pozostaje wołanie: „wina nie mają”. Referentka zauważa tu, że trzeba odkryć wspaniałą postać Maryi z Kany Galilejskiej. Jawi nam się Ona bowiem nie tylko jako Matka, Mistrzyni-Uczennica i Służebnica Pańska. Jest Ona dla współczesnego świata prorockim obrazem nowości w Kościele i szczególnym obrazem nowej ewangelizacji dla całej Rodziny Salezjańskiej¹². W zakończeniu s. prof. Posada zachęciła uczestników Kongresu, do dalszej refleksji w grupach nad komentowanym tekstem. Wyraziła ona przekonanie, że jako ludzie wierzący, jesteśmy nieustannie wzywani nie tylko do poszukiwania nowych znaków, ale do odkrywania ciągle na nowo zbawczej łaski Chrystusa. Przy tym wszystkim nie możemy zapomnieć o profetycznej postawie Maryi, oraz Jej matczynej pomocy jako Wspomożycielki Trzeciego Tysiąclecia.

Po zakończonym referacie, odbyła się na Seminarium w prawie 50 grupach ożywiona dyskusja nad komentowanym tekstem. Podczas długiej dyskusji poruszono między innymi następujące kwestie: W jaki sposób można naśladować uprzedzającą miłość Maryi, w rodzinnych kompromisach wychowawczych, w Trzecim Tysiącleciu? Jakiego „wina”, najbardziej potrzebuje dzisiejsza społeczność? Jak z nowym zapałem przepowiadać Ewangelię dzisiaj, przy pomocy jakich metod i jakich odpowiednich wyrażen? Skoro System prewencyjny Księdza Bosko opiera się na Rozumie, Religii i Dobroci, co zrobić, by Maryja rzeczywiście mogła przyjść nam z pomocą w całym procesie formacyjnym i Systemie wychowawczym?

3. „MARYJA, MATKA ODKUPICIELA, ODPOWIEDZIĄ DLA MŁODZIEŻY DZISIAJ”

Kolejny referat na III Międzynarodowym Kongresie w Sewilli, nt.: „Maryja, Matka Odkupiciela, odpowiedzią dla młodzieży dzisiaj”, wygłosiło małżeństwo:

¹¹ Chodzi o nr 26 TMA.

¹² Autorka odnosi się tu do komentarza tzw. „Wiązanki” przełożonego generalnego na rok 1999, zob. J. Vecchi, *Strenna 1999. Comentario*, Roma 1999, s.24.

Maria Jose Bravo i Emilio Pascual¹³. Przedstawiający ten temat, podzielili referat na trzy części. Pierwsza z nich, prezentowana przez dr Marię, poświęcona była rozumieniu pobożności maryjnej wśród młodzieży. Zwróciła ona uwagę uczestników Kongresu na to, że ta pobożność czasem jest mało dostrzegana, a nawet niekiedy ignorowana. Maryja przecież, jak napisał Paweł VI w „*Marialis Cultus*” jest przecież niezwykle „model” dla współczesnego człowieka, któremu trzeba umiejętnie to przypominać. Stąd Referentka w pobożności maryjnej widzi wielką szansę dla młodych. Według dr Marii, dzisiaj aby dotrzeć do młodzieży, w nowy sposób musimy przedstawiać Maryję, Jej głęboką wiarę, Jej gotowość na wezwanie Boże, Jej drogę „naśladowania Jezusa”, Jej życie pełnią łaski i matczyne zatroskanie o człowieka. Nawet jeśli wydaje nam się, że o Maryi tyle wiemy, powinniśmy zaangażować się w odnowienie pobożności do Niej. Dla wielkiej Rodziny Salezjańskiej, Maryja jest przede wszystkim Wspomożycielką. Trzeba mówić o Niej jak Ksiądz Bosko. Wszędzie i możliwie najbardziej interesująco. Trzeba głosić Jej rzeczywistą obecność wśród nas, szczególnie zaś wśród ludzi młodych, których historia życia, dzięki Maryi może ułożyć się zupełnie inaczej.

Drugą część referatu zatytułowaną: „Młodzież współczesna: Przyszłość złożona”, przedstawił dr Emilio. Wszystkim zainteresowanym przekazywaniem pobożności maryjnej młodzieży, Referent ukazał bardzo złożony kontekst życia młodych. Bez tego, trudno jest zrozumieć sytuację młodzieży, zagospodarowanie jej czasu, zainteresowanie jej Maryją, która przecież nie przestaje być szczególnie dla młodzieży Wspomożycielką. Jako rodzice i wychowawcy, idziemy z propozycją do różnej młodzieży: tej nieufnej, pozbawionej nadziei i planów na przyszłość, obojętnej na prawdziwe wartości, często skłóconej ze swoimi najbliższymi i zbuntowanej na wszystko, niezależnie czy nowa propozycja pochodzi od Kościoła czy z innej strony. Jednak zauważamy też, że znajdujemy się często również wśród ludzi młodych mądrze szukających kompromisów, bardziej niż kiedyś solidarnych i tolerancyjnych. Wśród młodzieży, uczestniczącej w dobrze rozumianej wolności i akceptującej na drodze swego życia pomoc innych. Tak pierwszym jak i drugim, podobnie jak Ksiądz Bosko mamy przybliżać Maryję, Matkę Odkupiciela i Wspomożycielkę.

W trzeciej części swego wystąpienia Referenci starali się ukazać, że Maryja jest odpowiedzią na potrzeby młodzieży dzisiaj. Nie można młodzieży nie przypominać, że Maryja Wspomożycielka również w tych czasach niesamowitych przemian, jest żywym wcieleniem wielu decydujących wartości. W Niej bowiem począwszy od cnót teologicznych, najpełniej realizuje się ideał życia chrześcijańskiego.

¹³ Oboje należą do Współpracowników Salezjańskich. Mieszkają w Cadiz (Hiszpania). Dr Maria uczy w szkole średniej, a jej mąż dr Emilio jest wykładowcą w Wyższej Szkole Morskiej.

go¹⁴. Dlatego poprzez swoją wiarę i wierność uczy nas drogi całkowitego zaufania i wierności Bogu. Jako Niewiasta nadziei potrafi podpowiadać innym, najpierw zamierzone milczenie, a później w świetle słowa Bożego, właściwą interpretację Bożych planów i bogatych w treści życiowych wydarzeń. Ona jako Niewiasta mądra i roztropna, wskazuje ludzkości, że w życiu postawa prawdziwej służby ma głęboki sens tylko wtedy, gdy zakorzeniona jest w Bożej miłości i dotyka Chrystusa w braciach. Ma ona wtedy charakter zbawczy i jest wyzwolona z ludzkiego egoizmu i ograniczoności. Jako Początek nowej rzeczywistości jest Ona Nauczycielką nowej sprawiedliwości, ukazującej możliwości istnienia lepszego świata, zaangażowanego w wypełnianie woli Bożej. Przez całą więc postawę Matki, Odkupicielki i Wspomożycielki, Maryja staje się aktualną Propozycją i Odpowiedzią dla młodzieży dzisiaj¹⁵.

W podsumowaniu Referenci stwierdzili między innymi, że Maryja z Nazaretu, Matka Odkupiciela, poprzez swoją wspaniałomyślną odpowiedź Bogu, wiąże się coraz ściślej ze Synem swoim i przez matczyną postawę przyczynia do zbawienia ludzi. Będąc wyjątkowym świadkiem wiary, uczy młodzież zarówno drogi wiary jak i autentycznej wierności. Paradygmat o „Maryi doskonałej uczennicy i naśladowczyni Jezusa” staje się kluczem do całej prawdy o Maryi w Kościele. Znajomość zaś nauki katolickiej o Matce Bożej, będzie dla młodzieży zawsze pomocna, do zrozumienia całego Misterium Chrystusa i Kościoła¹⁶.

Na seminarium, do dyskusji po tym referacie zaproponowano między innymi takie tematy: Jakie charakterystyczne cechy z życia Maryi mogą dzisiaj wzbudzić zainteresowanie u młodzieży i dlaczego? Jak dzisiaj zaszczerpić adekwatną pobożność maryjną u młodzieży? Jak na progu Trzeciego Tysiąclecia, wiara Maryi może wpłynąć na wiarę młodzieży? Jakie reperkusje może mieć doświadczenie Maryi na sytuację psychologiczną młodzieży dzisiaj, zarówno tej z pierwszego jak i trzeciego świata?

---

¹⁴ Tu dr Maria Bravo posłużyła się tekstami soborowej Konstytucji „Lumen Gentium”, a także przykładami z dzieła zbiorowego, pt. *Las virtudes de Maria a las puertas del siglo XXI*, wyd. w Madrycie w 1998 r.

¹⁵ Wykorzystano tu takie dokumenty jak: „Remptoris Mater”, List apostolski „Tertio Millennio Adveniente”, oraz trzy pozycje książkowe: R. Tonelli, *Una espiritualidad para vida diaria*, Madrid 1987; A. M. Calero, *Maria en el Mistero de Cristo y de la Iglesia*, Madrid 1990; J. M., Nunez, J. M. Nacido de Mujer. *Maria, la Madre de Jesus*, Madrid 1997.

¹⁶ Wszystkie trzy omówione wyżej referaty ukazały się w języku hiszpańskim, zob. *III Congreso Internacional de Maria Auxiliadora. Maria, la Madre del Redentor, Auxiliadora del Tercer Milenio (Ponencias, Seminarios y Liturgia del 27 al. 29 de Diciembre de 1999 Sevilla)*, Cordoba 1999, s. 21-75.

ZAKOŃCZENIE

Udział przeszło 900 uczestników, z 26 krajów świata, w III Międzynarodowym Kongresie Maryi Wspomożycielki w Sewilli, jest już sam w sobie wymownym znakiem pobożności maryjnej Rodziny Salezjańskiej i troski Kościoła o jej prawidłowy rozwój. Podkreślił to również udział w Kongresie ważnych osobistości, wygłoszone na nim naukowe referaty, przeprowadzone w grupach Seminaria i dyskusje. Jak się wydaje, wszystko to sprzyja dobremu fermentowi w Kościele. Jest wykraczaniem ponad przeciętność. Owszem, z jednej strony służy poznawaniu rzetelnej nauki o Maryi, Matce Odkupiciela i Wspomożycielce, a z drugiej zaś ukazuje perspektywę przeżywania wiary na wzór Maryi w Trzecim Tysiącleciu. Następny Międzynarodowy Kongres Maryi Wspomożycielki zaplanowano w roku 2002 w Turynie, skąd dzięki ks. Bosko, kult Wspomożycielki wydatnie rozszerzył na cały świat.

Sommario

L'autore del articolo, prof. A. Durak SDB, come partecipante del III Congresso Internazionale di Maria Aiuto dei Cristiani a Sevilla (27-29 dicembre 1999), presenta qui la parte scientifica del Congresso, cioè solo le relazioni e i seminari scientifici.

Congresso si è svolto sotto titolo: „Maria, la Madre del Redentore, Aiuto dei Cristiani del Terzo Millennio”. Si tratta delle relazioni: di D. Antonio Escudero Cabello, SDB, „Maria, Madre del Redentore, prototipo de collaborazione con Dio”; S. Esther Posadas, FMA, „Maria, Madre del Redentore, maestra della Famiglia Salesiana” e del matrimonio Emilio Pascual e Maria Jose Bravo, „Maria, Madre del Redentor, respuesta de Dios a los jovenes”. Questi articoli in lingua spagniola sono usciti in un libro, quardi la nota 16.

(tłum. ks. A. Durak SDB)